

Gendergerelateerd geweld op de werkvloer

Gendergerelateerd geweld behelst partnergeweld, stalking, aanranding en verkrachting, maar ook intimidatie treft werknemers op de werkvloer wereldwijd. Gendergerelateerd geweld kan vooral vernietigende gevolgen op het welzijn en de productiviteit van de werknemers en op de veiligheid op de werkvloer.

Laten we beginnen bij genderstereotypen: die verhinderen vrouwen om in het onderwijs en op de werkvloer op een gelijk niveau te beginnen, waardoor vrouwelijke werknemers lagere functies, minder betaalde jobs en een lagere status hebben. Van vrouwen wordt vaak verwacht dat ze eerst en vooral onbetaalde zorg verstrekken aan hun gezinnen. Ze worden vaak gediscrimineerd door de overheid of door werkvoorschriften die zwangerschap bestraffen of zwangere vrouwen negeren. Vrouwen zijn onevenredig veel vertegenwoordigd in de statistieken van geweld op de werkvloer, hebben functies met een lagere werkzekerheid of minder contractuele bescherming, en werken vaker buiten de officiële arbeidsmarkt om. Werknemers die het meest gevaar lopen, zijn dwangarbeiders en slaven, migrantenarbeiders, huishoudhulpen, werknemers in de gezondheidszorg en prostitué/ees. In 2002 gaf 17% van alle werknemers in de gezondheidszorg in Zuid-Afrika aan dat ze het voorbije jaar het slachtoffer werden van enige vorm van fysiek geweld op de werkvloer. In 2000 kwam 48 % van „alle niet-dodelijke verwondingen door ongevallen of geweld op de werkvloer“ in de Verenigde Staten voor „in de gezondheidssector en de sociale sector“. In een studie van 2008 gaf 5% van een selectie van Sri Lankaanse huishoudhulpen in het buitenland aan dat ze verkracht waren.

Seksuele intimidatie is helaas een veelvoorkomend verschijnsel op de werkvloer. In Azië en op de eilanden in de Grote Oceaan heeft 30 à 40% van alle vrouwelijke werknemers ooit klacht ingediend voor seksuele intimidatie op het werk. In de Europese Unie heeft ongeveer 40 à 50% van alle vrouwelijke werknemers ooit al te maken gehad met seksuele intimidatie op het werk. In de Verenigde Staten werden in 2011 meer dan 11000 klachten van seksuele intimidatie ingediend. 83,7% daarvan was ingediend door vrouwen.

Huiselijk geweld heeft ook een gigantische invloed op het werk van vrouwen buitenshuis. Studies hebben aangetoond dat ongeveer 74% van alle slachtoffers van huiselijk geweld lastiggevallen werd door hun partners op het werk. 21% van alle daders bedreigde zijn partner vanop het werk en 29% intimideerde zijn partner vanop het werk. Dit soort van intimiderende acties, of het nu dreig telefoons of intimiderende bezoeken van een gewelddadige partner zijn, brengt de werkzekerheid, veiligheid, productiviteit en werkrelaties van vrouwen in gevaar.

Gendergerelateerd geweld op de werkvloer komt vaker voor wanneer er sociale, structurele en wettelijke factoren in het spel zijn die gendersegregatie en -ongelijkheid op de arbeidsmarkt bevorderen, zoals gevallen van seksuele intimidatie, negatieve stereotypen over vrouwelijke arbeiders en een gebrek aan vrouwen in leidinggevende topposities.

Slachtoffers van huiselijk geweld zijn vaker afwezig op het werk omwille van gezondheidsproblemen en gerechtelijke problemen die gerelateerd zijn aan het huiselijke geweld. Werknemers die het slachtoffer van huiselijk geweld zijn, missen gemiddeld „26% meer van de reguliere arbeidstijd door afwezigheid en laatkomen“ dan werknemers die niet met huiselijk geweld te maken krijgen.

Er is maar weinig onderzoek gevoerd naar geweld op de werkvloer in de informele arbeidssectoren en in landbouwgebieden. In de vele gevallen zijn de berekeningen en statistieken in verband met gendergerelateerd geweld op de werkvloer niet meer geldig. Wat nog belangrijker is, is dat de Internationale Arbeidsorganisatie een gebrek aan studies liet optekenen, die advies geven over de preventie van gendergerelateerd geweld op de werkvloer – vooral studies die daarbij jongens en mannen betrekken.

Vele studies geven een overzicht van risicofactoren voor gendergerelateerd geweld op de werkvloer, maar relatief weinig onderzoeken geven aan hoe en waar verandering kan optreden. Zonder gedegen kennis van en actieve betrokkenheid met het overheidsbeleid aangaande gendergerelateerd geweld op de werkvloer, is het onmogelijk om onderzoeken uit te voeren die wel aan de bovenstaande voorwaarden voldoen, en om een verantwoordelijk beleid te voeren tegen gendergerelateerd geweld op de werkvloer.

Aanbevolen literatuur

- “Closing the Gender Gap.” OECD. 2011. http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/social-issues-migration-health/close-the-gender-gap-now_9789264179370-en#page17
- Cruz, Adrienne and Sabine Klinger. “Gender-based violence in the world of work: Overview and selected annotated bibliography.” International Labour Office. Bureau for Gender Equality. 2011. http://www.ilo.org/gender/Informationresources/WCMS_155763/lang--en/index.htm

Aanbevolen literatuur

- Duncan Chappell and Vittorio Di Martino. "Violence at Work." 3rd Ed. International Labour Organization. 2006.
http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_publ_9221108406_en.pdf
- "Expert Group Meeting: Gender-Based Violence and the Workplace Background Brief." UN Women. 13-14 December 2011.
<http://www.un.org/womenwatch/osagi/egm/Background-Brief-EGM-Gender-Violence>
- The Facts on the Workplace and Domestic Violence. Futures Without Violence.
http://www.futureswithoutviolence.org/userfiles/file/Children_and_Families/Workplace.pdf
- "Taking Action Against Violence and Discrimination Affecting Migrant Women and Girls." International Organizations for Migration.
http://www.iom.int/jahia/webdav/site/myjahiasite/shared/shared/mainsite/published_docs/brochures_and_info_sheets/violence_against_migrant_women_factsheet.pdf
- "Violence Against Women." United Nations Secretary-General's Campaign to End Violence Against Women. United Nations.
http://endviolence.un.org/pdf/pressmaterials/unite_the_situation_en.pdf
- Workplace Violence, Gender-Based Discrimination and Human Resources for Health in Rwanda." August 26, 2008. IntraHealth.
<http://www.intrahealth.org/page/workplace-violence-gender-based-discrimination-and-human-resources-for-health-in-rwanda-1>